

วรรณคดี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

ก่อนจะมีการเรียนการสอนเกิดขึ้น มนุษย์เรียนรู้อยู่แล้วด้วยตัวเองจากสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้และความเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ดังนั้น ครูในสมัยแรกเริ่มก็คือ ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมรอบตัวของผู้เรียน ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่คนรุ่นหนึ่งพบจะคงที่และสืบเนื่องไปถึงรุ่นต่อ ๆ ไป ด้วยเหตุนี้จึงทำให้คนรุ่นหนึ่งสามารถสอนหรือบอกเล่าให้คนรุ่นต่อไปรู้ บุคคลที่สามารถสอนคนอื่น ๆ ต่อไปได้ก็คือ "ครู" และคนที่ทำหน้าที่ครูในอดีตของสังคมไทยก็คือ พระ ความเป็นครูสมัยก่อนสอนกันทั้งประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมทั้งหมด ครูจะเป็นแบบอย่าง เป็นแม่พิมพ์ เป็นเบาหลอมและเป็นปูชนียบุคคล ครูในสมัยที่ 2 คือ บุคคลตัวอย่าง บทบาทของการศึกษาตะวันตกเน้นหนักในเรื่องของความรู้และวิชาการ ครูจึงกลายมาเป็นผู้ที่รับความรู้มาจากคนอื่น จากสังคมอื่นมาเผยแพร่กับคนของตนโดยมีเป้าหมายเพื่อรับใช้คนอื่น ไม่ว่าจะเป็นผู้บังคับบัญชา เจ้านาย หรือรัฐบาล โดยมีเงินเคื่อนเป็นเป้าหมาย ครูในสมัยที่ 3 จึงเป็นผู้บอกวิชาหาเงิน แต่ครูจะเป็นผู้บอกวิชาไปถือไปอีกนานเท่าใดในเมืองวิชาการต่าง ๆ มีมากและมีใหม่ ๆ อยู่เสมอ โลกเปลี่ยนแปลงเร็ว สิ่งที่เป็นจริงในวันนี้วันต่อไปอาจถูกคนพบว่าไม่จริงก็ได้ ในสภาพที่ครูบอกอะไรไม่ใช่เป็นสิ่งถูกต้องสมบูรณ์ทั้งหมด ครูว่าอะไรดี ก็อาจจะไม่ใช่อีกสมัยหนึ่งได้ และครูประพฤติปฏิบัติอะไรก็จะไม่แน่ว่าเด็กควรจะทำตามเสมอไป ครูในสมัยที่ 4 คือ ผู้สอนให้เรียนรู้สอนตนเองต่อไป ครูไม่สามารถจะกะเกณฑ์ให้เด็กรู้สิ่งนั้นสิ่งนี้ทุกอย่างไปได้ ครูไม่สามารถให้เด็กเชื่อทุกอย่างได้ และรูปแบบความประพฤติเป็นสิ่งที่แต่ละคนจะต้องได้รับความรู้เพื่ออนาคตของตนเอง ให้ผู้เรียนเขาใคร่จักตัวเอง สอนตัวเองและเป็นตัวของตัวเอง ปัญหาที่มีอยู่ว่า ครูพร้อมเพื่อนบทบาทใหม่หรือยัง เพราะคนที่สอนให้คนอื่นเป็นตัวของตัวเองได้นั้น คนต้องมีความเป็นตัวของตัวเองด้วย

ผลศึกษาเป็นวิชาชีพ

คำว่าวิชาชีพ (Profession) จากประมวลศัพท์บัญญัติวิชาการศึกษา (กรมวิชาการ 2518 : 106) ให้ความหมายว่า "วิชาชีพ หมายถึง อาชีพซึ่งจำเป็นต้องมีการเรียนโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาเป็นเวลาหลายปี และต้องมีประมวลจริยธรรม (Code of Ethics) ยึดถือประจำอาชีพนั้น ๆ กว"

วิจิตร ศรีสอน (2523 : 5) ให้ความหมายถึงลักษณะวิชาชีพว่ามีอยู่ 6 ลักษณะคือ

1. อาชีพนั้นต้องมีบริการให้แก่สังคม ไม่เข้าชนกับสาขาวิชาอื่น ครูอื่นสอนไม่ได้
2. อาชีพนั้นต้องมีความเป็นอิสระในการดำเนินการเกี่ยวกับอาชีพ
3. อาชีพนั้นต้องมีบริการแก่สังคม โดยใช้วิธีแห่งปัญญา
4. ผู้ที่ให้บริการหรือสมาชิกของวิชาชีพชั้นสูงจะได้รับการศึกษาในระดับสูง
5. ผู้ที่ใช้วิชาชีพชั้นสูงต้องประพฤติดี มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพนั้น
6. ต้องมีสถาบันวิชาชีพเป็นแหล่งกลางที่จะสร้างสรรค์จรรโลงความมั่นคงแห่งอาชีพของสมาชิก

ละออ นุทาทกูร (2516 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ให้ความหมายถึงวิชาชีพไว้ว่า

"วิชาชีพ" เป็นศัพท์สากลที่ใช้เรียกอาชีพซึ่งผู้ประกอบจำเป็นต้องได้รับการศึกษาในหลักสูตร เฉพาะจากสถานการศึกษาระดับสูงและมีลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ ไปนอย่างครบถ้วน

1. ให้บริการซึ่งมีลักษณะเฉพาะและจำเป็นแก่สังคม โดยผู้ให้บริการมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนและสังคมรับรองความสำคัญของการบริการนั้น มีการกำหนดหลักเกณฑ์และจรรยาในการให้บริการไว้อย่างรัดกุม เพื่อรักษามาตรฐานคุณภาพของการบริการและความเชื่อถือของสังคม

2. มีวิทยาการเฉพาะสาขาของตน ซึ่งรวบรวมขึ้นจากการศึกษาคนควาตามวิธีการวิทยาศาสตร์ เพื่อเป็นเอกสารให้ศึกษาพิสูจนปรับปรุง คนควาเพิ่มเติมและกำหนดทางวิทยาการต่อไปไม่หยุดยง

3. เป็นแขนงวิชาที่มีความสมบูรณ์ในตัวเองและสามารถแยกเหี่ยวสมาชิก ให้เป็นสมาชิกของวิชาชีพนั้นตลอดชีวิต มิใช่เป็นเพียงที่ฝึกหัดชั่วคราวระหว่างทำงานอื่น หรือเป็นเพียงบันไดรองรับให้สมาชิกไต่เต้าไปสู่วิชาอื่น

บิกซ์เลอร์ (Bixlers 1959 : 1142) ได้ตั้งหลักเกณฑ์สำหรับวิชาชีพไว้ 7 ประการคือ

1. วิชาชีพจะต้องใช้วิทยากร เฉพาะคนในระดับการศึกษาชั้นสูง หรือมหาวิทยาลัยให้เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติวิชาชีพ
2. การปฏิบัติวิชาชีพ จะขยายหรือเพิ่มพูนความรู้ใหม่จากการใช้ความรู้ของวิชาชีพนั้นในการปรับปรุงงานทั้งด้านการศึกษาและด้านบริการสม่ำเสมอ โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์หรือการวิจัย
3. การศึกษาวิชาชีพจะต้องอยู่ภายใต้การอารักขาของวงการมหาวิทยาลัย
4. วิชาชีพจะต้องนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน อันเป็นบริการที่จำเป็นต่อสวัสดิภาพของชีวิตมนุษย์และสังคม
5. วิชาชีพจะต้องปฏิบัติงานอย่างมีอิสระ ภายใต้นโยบายและการปกครองของผู้นิยมวิชาชีพเดียวกัน
6. วิชาชีพจะต้องเรียกร้องหรือชักจูงความสนใจในผู้สมัครเข้าเรียนที่มีสติปัญญาและคุณธรรม ซึ่งจะปฏิบัติหน้าที่ใดเหนือกว่าเพียงการยังชีพ หรือเพื่อประโยชน์ส่วนตัว เพราะโคตรระหนักแล้วว่าคนใดเลือกอาชีพนี้เป็นงานประจำชีวิต
7. วิชาชีพจะพยายามต่อสู้เพื่อขดเซยการปฏิบัติวิชาชีพ เพื่อให้ได้มาซึ่งความมีเสรีภาพในการปฏิบัติ มีโอกาสที่จะเจริญเติบโตในความรู้และการปฏิบัติวิชาชีพ รวมทั้งความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูงหรือไม่นั้น ได้มีผู้แสดงความคิดเห็นกันมากในเรื่องนี้ ฮอย (Hoyle 1969 : 80) ได้กล่าวว่า การสอนที่จะเป็นวิชาชีพชั้นสูงได้นั้นต้องเป็นวิชาชีพที่ให้บริการแก่สังคม ใช้วิธีการแห่งปัญญาในการประกอบอาชีพ มีการเพิ่มพูนทางวิชาการและฝึกอบรมตลอดเวลา มีอิสระในการปกครองตนเอง มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพและต้องมีความเจริญก้าวหน้าอยู่เสมอ

จากหลักเกณฑ์ของวิชาชีพดังกล่าว ผลศึกษาจึงถือว่าเป็นวิชาชีพแขนงหนึ่ง เพราะผลศึกษาเป็นงานบริการสังคม ซึ่งไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาชีพอื่น จะเห็นได้ว่า ผู้ที่ศึกษาทางด้านผลศึกษาเท่านั้นจึงจะเข้าใจปรัชญา วิธีการสอนต่าง ๆ ของผลศึกษาได้ดีกว่าผู้อื่น

ครูสาขาวิชาอื่นจะไม่สามารถสอนวิชาพลศึกษาได้ก็ พลศึกษามีความเป็นอิสระในวิชาชีพ ไม่คาบเกี่ยวกับวิชาอื่น ๆ นอกจากนี้ พลศึกษายังมีการสอน การบริการสังคม โดยวิธีการทางปัญญาอย่างมาก ผู้ให้บริการทางพลศึกษานั้นได้รับการศึกษาในระดับสูง นอกจากนี้ ครูพลศึกษายังยึดถือจรรยาบรรณครูในการปฏิบัติหน้าที่ และพลศึกษามีสมาคมวิชาชีพเป็นสถาบัน จรรยาบรรณความมั่นคงแห่งวิชาชีพของสมาชิก

ข้อควรพิจารณาอีกประการหนึ่ง ถ้าพิจารณาหลักสูตรการศึกษาระดับศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามหลักสูตร 4 ปี ระบุว่า ต้องเรียนรายวิชาต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 135 หน่วยกิต และไม่เกิน 150 หน่วยกิต โดยให้เรียนวิชาพื้นฐานทั่วไป 35 หน่วยกิต วิชาชีพทางการศึกษา 36 หน่วยกิต วิชาเอกไม่น้อยกว่า 33 หน่วยกิต นอกนั้นเป็นวิชาโทและวิชาเลือก ฉะนั้น อาชีพที่แท้จริงคือ อาชีพทางการศึกษาหรืออาชีพครู เพราะกำหนดให้เรียนประมาณ 1 ใน 3 ของหน่วยกิตทั้งหมด พลศึกษาเป็นศาสตร์ที่เรียนเป็นวิชาเอก เพื่อนำศาสตร์แขนงนี้ไปเสริมให้อาชีพครูได้ทำหน้าที่ไปได้ แต่ถ้าหากวิชาเอกก็ทำหน้าที่ครูหรือประกอบอาชีพไม่ได้ พลศึกษาจึงต้องถือเป็นวิชาชีพอย่างหนึ่ง (เจริญ แส่นถักดี 2527 : 28-29)

สถาบันวิชาชีพของครูพลศึกษา

1. ครูสภา

ประวัติและงานของครูสภา ชวัช ชะอุม (2521 : 186-195) ได้กล่าวถึงการเริ่มก่อตั้งครูสภา สรุปความได้ว่า "ในปี พ.ศ. 2480 รัฐบาลสมัยนั้น ซึ่งมี นายควง อภัยวงศ์ เป็นนายกรัฐมนตรี มีนายทวี บุณยเกตุ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2488 และในพระราชบัญญัติครู ที่กล่าวนี้ หมวด 1 ว่าด้วยครูสภา" ปรากฏในบันทึกเรื่อง พระราชบัญญัติครู พ.ศ. 2488 ของนายทวี บุณยเกตุ ดังต่อไปนี้ (ทวี บุณยเกตุ อ้างถึงใน ชวัช ชะอุม 2521 : 186)

การที่รัฐบาล (ปี พ.ศ. 2488) ได้ดำริให้มีพระราชบัญญัติครูขึ้นก็ด้วยใฝ่พิจารณาเห็นว่า การศึกษาของชาติเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งของประเทศ เพราะเป็นเครื่องวัดความเจริญและวัฒนธรรมของชาติ และ

ยังเห็นว่าการศึกษาของประเทศยังเกินมาตรฐานอยู่มาก การศึกษาของชาติหาได้อยู่ที่โครงการก็เท่านั้นไม่ แต่เราต้องมีครูที่ดีด้วย คือ ต้องได้ครูที่มีความสามารถในอันที่จะสอนเด็กทั้งในสถานวิชาการ และในทางอบรมจิตใจ ซึ่งประการหลังนี้ ถือว่าสำคัญที่สุด นอกจากนั้น ครูยังต้องรักอาชีพ และผูกใจในวิชาชีพของตน ไม่ใช่หาสอนเพื่อให้แล้วไปวันหนึ่ง ๆ ครูที่จะใหม่คุณสมบัตินี้คงกล่าวหาได้ไม่ยากนัก และยิ่งกว่านั้นแน่นอนอยู่แล้วก็พยายามละอาชีพรู้ออกไปเพราะทนต่อความเป็นครูที่มีเงินเก็บน้อยไม่ไหว.... กายเหตุนี้ รัฐบาลครั้งกระนั้นจึงจับงานเรื่องครูก่อน และไต่เสนอร่างพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2488 ไปยังสภาผู้แทนราษฎร และไต่ประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้ว....

พระราชบัญญัติครูมีทั้งหมด 33 มาตรา แบ่งเป็น 4 หมวด คือ หมวด 1 ว่าด้วยคุรุสภา รายชื่อของคุรุสภา อำนาจและหน้าที่ของคุรุสภา คณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา สมาชิกคุรุสภา และการประชุมสามัญคุรุสภา หมวด 2 ว่าด้วยครู หมวด 3 กำหนดจรรยาบรรณและวินัยของครู หมวด 4 เป็นบทเฉพาะกาล ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติครูดังกล่าวนี้ ได้กำหนดให้สภาในกระทรวงศึกษาธิการ เรียกว่า คุรุสภา มีฐานะเป็นนิติบุคคล คุรุสภาจึงเป็นสถาบันวิชาชีพของครูระดับชาติ และมีได้เป็นหน่วยราชการขึ้นกับกระทรวงศึกษาธิการ

คุรุสภามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ 2527 : 79)

1. ให้ความเห็นแก่กระทรวงศึกษาธิการในเรื่องการจัดการศึกษาโดยทั่วไป หลักสูตร แบบเรียน อุปกรณ์ประกอบการเรียน การสอน การฝึกอบรม การวัดผล และการประเมินผลการศึกษา การนิเทศการศึกษา และเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการศึกษา
2. ควบคุมและสอดส่องจรรยาบรรณและวินัยของครู พิจารณาโทษครูประพฤติผิดและพิจารณาคำร้องทุกข์ของครู
3. พู่ทกษลัทธิของครูภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด
4. ส่งเสริมให้ครูได้รับสวัสดิการต่าง ๆ ตามสมควร
5. พัฒนาความรู้ ความสามารถ คุณภาพและประสิทธิภาพของครู

นอกจากอำนาจหน้าที่ดังกล่าวแล้ว กฎหมายยังได้ระบุให้ผู้มีอาชีพครูทุกคน ต้องเข้ามารวมอยู่ในคุรุสภา เรียกว่า เป็นสมาชิก มีอำนาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียม (ค่าบำรุง) ซึ่งเท่ากับว่าต้องได้รับอนุญาตจากคุรุสภาให้ประกอบอาชีพครูได้เสียก่อน จึงจะเป็นครูได้

การปฏิบัติงานที่สำคัญของคุรุสภามีดังนี้

1. งานส่งเสริมวิชาการให้แก่สมาชิกคุรุสภา คุรุสภามีวัตถุประสงค์ ที่จะช่วยเหลือส่งเสริมความรู้ให้แก่ครูซึ่งมีวุฒิสามัญให้ได้รับประกาศนียบัตรทางครู การดำเนินงานด้านนี้คุรุสภาได้รับความร่วมมือจากกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีการสอบเลื่อนวิทยฐานะในระดับครูประกาศนียบัตรเป็นประจำ ในระยะแรกได้จัดการอบรมเพื่อการระหว่างปีภาคเรียนฤดูร้อน (อ.ศ.ร.) ขึ้นเพียงประเภทเดียว เนื่องจากมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่คุรุสภาจำนวนจำกัด ต่อมาเมื่อคุรุสภามีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น ก็ได้จัดการศึกษาอบรมประเภทอื่นเพิ่มขึ้นตามลำดับ ได้แก่ การอบรมเพื่อเตรียมสอนวิชาชุดครู พ.กศ. และ พ.ม. การอบรมเพื่อวิชาชุด (อ.ส.ช.) การสอบวิชาชุดครูทางไปรษณีย์ และการเผยแพร่วิชาการแก่สมาชิกในส่วนภูมิภาค นอกจากนั้น ยังได้ดำเนินการส่งเสริมความรู้แก่ครูทางอ้อม นับตั้งแต่ พ.ศ. 2489 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันคือ จ่ายเงินช่วยเหลือให้แก่กรมต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการอบรมครู และการประชุมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนเป็นประจำทุกปี จัดบรรยายวิชาชุดครูทางวิทยุศึกษาทุกวันจันทร์ พุธ และศุกร์ จัดการปาฐกถาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเป็นประจำ จัดตั้งชุมนุมทางวิชาการ เช่น ชุมนุมภาษาไทย ชุมนุมคณิตศาสตร์ เป็นต้น เพื่อให้สมาชิกที่มีความสนใจทางวิชานั้น ๆ ได้พบปะแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

งานส่งเสริมความรู้ให้แก่ครูที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การจัดพิมพ์วารสารทางวิชาการและทำหนังสือตำราวิชาชุดครู การดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องนี้ ในระยะแรก คุรุสภาได้จัดพิมพ์วารสารวิทยากรย์ และคำบรรยายของอาจารย์ที่ใช้ในการอบรมวิชาชุดครูประณและมีขมออกจำหน่ายแก่สมาชิกในราคาทุน ต่อมาเพื่อช่วยเหลือสมาชิกใหม่ตำราที่ดีและตรงตามหลักสูตรสำหรับใช้สอบเลื่อนวิทยฐานะ คุรุสภาจึงได้จัดทำตำราวิชาชุดครูขึ้น งานด้านการจัดพิมพ์หนังสือทางวิชาการเพื่อบริการสมาชิกตลอดจนบุคคล

ทั่วไปที่สนใจ ในระยะต่อมาได้ขยายออกไปกว้างขวางมาก คือ มีการจัดทำวารสารรายเดือนเกี่ยวกับการศึกษาในระดับประถมศึกษาเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งฉบับ ได้แก่ วารสารประชาศึกษา หนังสือชุดภาษาไทยของคุรุสภา และหนังสือแปลทางคานวิทยาศาสตร์

2. งานส่งเสริมสวัสดิการแก่สมาชิกคุรุสภาและครอบครัว คุรุสภา ยึดถือตลอดมาว่า งานสวัสดิการ เป็นงานสำคัญ เพราะเป็นการช่วยบำรุงขวัญ และกำลังใจของครูในการปฏิบัติงาน การดำเนินงานด้านนี้หลักการคือ จัดทำในเรื่องที่เป็นความต้องการของสมาชิกส่วนใหญ่ และช่วยในเรื่องที่ทางราชการมิได้จัดทำ งานด้านสวัสดิการที่สำคัญที่คุรุสภาได้ปฏิบัติมาแล้ว ได้แก่ การช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนแก่สมาชิกคุรุสภาที่ประสบอุทกภัย อัคคีภัย และวาทภัย ได้เริ่มดำเนินการนี้มาตั้งแต่ พ.ศ. 2493 โดยจ่ายเงินช่วยเหลือรายละ 150 บาท และจ่ายเพิ่มขึ้นเป็นลำดับจนถึงปัจจุบัน จ่ายเพิ่มขึ้นเป็นรายละ 1,000 บาท และกำลังดำเนินการจัดตั้งมูลนิธิช่วยเหลือคุรุสภา ผู้ประสบอัคคีภัยและภัยธรรมชาติ เพื่อช่วยเหลือสมาชิกคุรุสภาให้ได้จำนวนมากขึ้น งานส่งเสริมสวัสดิการที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ การจัดตั้งองค์การช่วยเหลือสมาชิกคุรุสภาที่ถึงแก่กรรม (ช.พ.ค.) ใน พ.ศ. 2494 เพื่อให้สมาชิกคุรุสภาได้ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ต้องกังวลเกี่ยวกับทุนทรัพย์ของครอบครัวและการจัดการศพเมื่อตนถึงแก่กรรมแล้ว กิจกรรมช.พ.ค. ได้เจริญก้าวหน้าตลอดมาจนถึงปัจจุบันนี้ นับว่าเป็นองค์การฅาปนกิจศพที่ใหญ่ที่สุดและมีนคงที่สุคในประเทศไทย

3. งานปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนแทน ก.พ. และ ก.จ. กฎหมายว่าด้วยครุมีหลักการที่สำคัญอยู่ประการหนึ่งคือ ให้ครูปกครองครู เพราะครูเข้าใจความเป็นอยู่และปัญหาต่าง ๆ ของครูดีกว่าบุคคลอื่น จึงมีบทบัญญัติให้คุรุสภาเป็นสถาบันของครู มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานบุคคลแทน ก.พ. และ ก.จ. ที่สำคัญคือ การกำหนดค่าแห่งโดยใช้วุฒิปริญญา หรือประกาศนียบัตรตามที่คุรุสภาอนุมัติ และกำหนดค่าแห่งโดยมีอันดับและชั้นต่าง ๆ ที่พึงมีในสถานศึกษา ตลอดจนการกำหนดอัตราค่าแห่งให้เหมาะสม

แก่งานของคุรุสภาในหน้าที่นี้ได้อุยกยกเลิกโดยปริยายด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 คณะกรรมการครู (ก.ค.) จะทำหน้าที่แทน ก.พ. ทุกประการ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยครู

ได้กำหนดให้คຸຣຸສຸກາ เป็นองค์การบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูแทน ก.พ. เพราะข้าราชการครูมีเป็นจำนวนมากและกระจายกระจายไปทั่วประเทศ อีกทั้งลักษณะงาน ตำแหน่ง หน้าที่ของข้าราชการครูก็แตกต่างไปจากข้าราชการพลเรือนประเภทอื่น แต่คຸຣຸສຸກາ ก็มีจัดตั้งขึ้นเป็นส่วนราชการ เพื่อการบริหารงานบุคคล เพื่อให้การบริหารงานบุคคลมีความคล่องตัวและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติขึ้น (ไฟโรจน์ นาคะสุวรรณ 2527 : 72)

การกำหนดให้คຸຣຸສຸກາ มีบทบาทสำคัญในฐานะที่เป็นหน่วยมาตรฐานการใช้และมาตรฐานวิชาชีพครู โดยประสานงานร่วมกับฝ่ายงานที่เกี่ยวข้องกับอาชีพครูอีกสองหน่วยคือ หน่วยผลิตครู กับหน่วยใช้หรือบริหารงานบุคคลสำหรับครู ซึ่งอาจเขียนเป็นแผนภูมิให้เห็นได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 แสดงโครงสร้างของระบบอาชีพครู

การประสานงานตามแผนภูมินี้ จะทำให้เกิดโครงสร้างของระบบอาชีพครู ที่มีประสิทธิภาพ ทำให้การผลิตและการใช้ครูเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ อันจะเป็นวิธีการยกระดับฐานะให้ดีขึ้นกว่าเดิมและได้มาตรฐานอย่างแท้จริง

2. สมาคมสุขศึกษา พลศึกษาและสันทนาการแห่งประเทศไทย (ส.พ.ส.ท.)

ประวัติและงานของสมาคมสุขศึกษา พลศึกษาและสันทนาการแห่งประเทศไทย โดยย่อมีดังนี้ สมาคมสุขศึกษา พลศึกษาและสันทนาการแห่งประเทศไทย ได้เริ่มก่อตั้ง มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2507 โดยมีคณะกรรมการบริหารสมาคมมาแล้ว 6 ชุด กรรมการบริหารชุดปัจจุบันเป็นชุดที่ 7 ที่ตั้งของสมาคมได้ย้ายไปอยู่กับหน่วยงานที่นายกสมาคม สังกัดเรื่อยมาคือ ในสมัยกรรมการบริหารงานชุดที่ 1-2 สมาคมตั้งอยู่ที่วิทยาลัยพลศึกษา กรีฑาสถานแห่งชาติ ตั้งแต่ พ.ศ. 2507-2519 สมัยกรรมการบริหารชุดที่ 3-4 สมาคม ตั้งอยู่ที่ภาควิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างปี พ.ศ. 2519-2524 สมัยกรรมการบริหารชุดที่ 5 สมาคมตั้งอยู่ที่กองส่งเสริมสุขศึกษาและพลศึกษากกรมพลศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2524-2526 สมัยกรรมการบริหารชุดที่ 6 สมาคมตั้งอยู่ที่ภาควิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างปี พ.ศ. 2526-2528 และกรรมการบริหารชุดที่ 7 สำนักงานสมาคมตั้งอยู่ที่หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา สนามกีฬาแห่งชาติ ซึ่งเป็นชุดปัจจุบัน

สมาคมสุขศึกษา พลศึกษาและสันทนาการแห่งประเทศไทย มีคณะกรรมการบริหารงานที่ตั้งใจทำงานเพื่ออุดมการณ์และให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสมาคมตลอดมา จึงมีผลงานการจัดประชุม สัมมนาและจัดทำเอกสาร วารสารออกมามากมาย เช่น ปี พ.ศ. 2509 ได้จัดประชุมทางวิชาการ Fourth Asian Congress on Physical Education ที่กรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2513 จัดประชุมวิชาการ Fifth Asian Congress on Physical Education ที่กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520-2529 ได้จัดให้มีการประชุมทางวิชาการประจำปีมาแล้ว 10 ครั้ง โดยจัดพร้อมกับการแข่งขันกีฬาเขตและกีฬาแห่งชาติ 7 ครั้ง และจัดที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 3 ครั้ง ทั้งนี้เนื่องจากการส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทยเป็นผู้ให้การสนับสนุนด้วย (จากรายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2523 ของสมาคม 2523 : 2) สมาคมได้จัดกิจกรรม เช่น

สมาคมได้จัดประชุมสัมมนาเรื่อง หลักสูตรการผลิตครูพลศึกษาและสุขศึกษา ในประเทศไทย ณ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีผู้ร่วมประชุม 120 คน

สมาคมร่วมกับองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย จัดประชุมทางวิชาการ เรื่อง สุขภาพและกีฬาเพื่อพัฒนาชาติ ณ โรงเรียนอัสสัมชัญและโรงเรียนอรุโณทัย จังหวัดลำปาง โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ 800 คน

สมาคมร่วมกับกรมพลศึกษาได้จัดการประชุมทางวิชาการระหว่างประเทศ ในกลุ่มอาเซียน ณ โรงแรมฟลอริดา กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 20-22 ธันวาคม 2523 โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจากประเทศไทยประมาณ 80 คน และผู้แทนจากต่างประเทศอีก 4 ประเทศ

สมาคมได้ออกวารสารทางวิชาการจำนวน 9 ฉบับ โดยเสียค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 88,010 บาท

สมาคมได้ประกาศเกียรติคุณและมอบโล่เกียรติยศแก่บุคคลทางสาขาพลศึกษา และสุขศึกษา ที่มีผลงานดีเด่นได้รับการยกย่อง ในการประชุมวิชาการประจำปี 2522 และประจำปี 2523 จำนวน 5 คน

สมาคมร่วมกับองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย จัดการประชุมทางวิชาการแห่งชาติ ครั้งที่ 4 เรื่อง การสุขศึกษา พลศึกษาและกีฬาเพื่อพัฒนาเยาวชน ประจำปี 2523 ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จังหวัดปัตตานี

สมาคมได้ให้ทุนสมาชิกทำการวิจัย 1 เรื่อง ซึ่งกำลังจัดพิมพ์เผยแพร่อยู่

จากรายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2526 ของสมาคมฯ

2526 : 2) สมาคมสุขศึกษา พลศึกษาและสันทนาการแห่งประเทศไทย ได้จัดกิจกรรม เช่น

สมาคมร่วมกับกรมพลศึกษา จัดสัมมนาการสอนพลศึกษาออสเตรเลีย-ไทย เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2524 ณ ห้องประชุมกองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพ และยิมส์ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพลศึกษา มีสมาชิกเข้าร่วมสัมมนา 162 คน

สมาคมได้จัดประชุมวิชาการแห่งชาติ ครั้งที่ 5 เรื่อง การสอนพลศึกษาและสุขศึกษาตามแนวหลักสูตรใหม่ ระหว่างวันที่ 22-24 มกราคม 2525 ณ หอประชุม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ 580 คน และในโอกาส

นี้สมาคมไค้ประกาศเกียรติคุณและมอบโล่เกียรติยศแก่บุคคลทางสาขาวิชาพลศึกษาและ
 สุขศึกษาที่มีผลงานดีเด่น ไค้รับการยกย่องในการประชุมวิชาการแห่งชาติ ครั้งที่ 5
 จำนวน 2 คน

สมาคมร่วมกับกรมพลศึกษาจัดบรรยายพิเศษ เรื่อง ผลการประชุมระหว่าง
 ประเทศเกี่ยวกับพลศึกษาและกีฬา โดย Dr. Ian Jobling จากมหาวิทยาลัย

ประเทศออสเตรเลีย ในวันที่ 2 ธันวาคม 2525 ณ โรงแรมฟลอริดา

สมาคมร่วมกับองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทยและจังหวัดภูเก็ต จัด
 การประชุมวิชาการแห่งชาติ ครั้งที่ 6 เรื่องการสุขศึกษา พลศึกษาและกีฬาในปัจจุบัน
 และอนาคต ระหว่างวันที่ 17-18 ธันวาคม 2525 ณ ห้องบอลรูม โรงแรมเฟิร์ด
 จังหวัดภูเก็ต มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด 370 คน

วัตถุประสงค์ของสมาคมสุขศึกษา พลศึกษาและสันตนาการแห่งประเทศไทย
 สมาคมสุขศึกษา พลศึกษาและสันตนาการแห่งประเทศไทย เป็นสมาคมทางวิชาการ
 ไม่เกี่ยวข้องกับการเมืองและมีวัตถุประสงค์ต่อไปนี้ (ส.พ.ส.ท. 2529 : หลัง
 ปกใน)

- ก. ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิก
- ข. ศึกษาและวิจัยวิชาสุขศึกษา พลศึกษาและสันตนาการ
- ค. ส่งเสริมและเผยแพร่วิชาสุขศึกษา พลศึกษาและสันตนาการ
- ง. เป็นศูนย์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเพิ่มพูนความรู้ระหว่างสมาชิก
- จ. เป็นศูนย์การติดต่อและร่วมมือกับองค์การและสมาคมที่มีวัตถุประสงค์
 คล้ายคลึงกัน ทั้งในและนอกประเทศ
- ฉ. ส่งเสริมให้สมาชิกไค้ปฏิบัติงานหรือศึกษาวิชาสุขศึกษา พลศึกษาและ
 สันตนาการ ทั้งในและนอกประเทศ

เท่าที่ไค้เสนอประวัติและงานโดยสังเขป รวมทั้งวัตถุประสงค์ของสมาคม
 สุขศึกษา พลศึกษาและสันตนาการแห่งประเทศไทยแล้ว จะเห็นว่า สมาคมพยายามพัฒนา
 วิชาการด้านสุขศึกษา พลศึกษาและสันตนาการของสมาชิกตลอดเวลา มีการประชุมแห่งชาติ
 ทุกปี และยังมีการประชุมสัมมนาระหว่างประเทศอีก การออกวารสาร การให้ทุนวิจัย
 ล้วนเป็นการพัฒนาและยกระดับวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษาและสันตนาการทั้งสิ้น แต่อย่างไร

ก็ตาม ในขณะที่บุคคลที่ประกอบวิชาชีพทางนี้ยังเป็นสมาชิกของสมาคมย่อย จึงยังไม่เกิดความเป็นปึกแผ่นเท่าที่ควร ทั้ง ๆ ที่ผู้ประกอบวิชาชีพทางนี้ เช่นครูพลศึกษามักจะบนและเรียกร้องให้มีการสื่อสารแจ้งข่าวหรือความเปลี่ยนแปลงของชอกติกาในที่ต่าง ๆ ความจริงแล้วการเป็นสมาชิกสมาคมวิชาชีพมีความจำเป็น ดังที่ Luarence A Pupe and Louis E Means (1962 : 26-30) ได้พูดถึงการเตรียมตัวสำหรับผู้ที่จะมีอาชีพเป็นนักพลศึกษาวา

แน่นอน คุณจะต้องมีโอกาสที่จะเข้าร่วมกับสถาบันวิชาชีพพลศึกษา ซึ่งมีกิจกรรมในการอยู่อาศัย และจะต้องทำทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนี้ การเข้าร่วมกิจกรรมสม่ำเสมอช่วยให้เกิดพัฒนาการกว้างไกลในแนวความคิดเกี่ยวกับอาชีพ เพื่อมุ่งไปสู่การเป็นผู้นำในคานนี้ มีโอกาสที่จะติดต่อกับคนหลายระดับ ได้มีโอกาสสังเกตการทำงาน ซึ่งจำเป็นในการเตรียมตัว ในการที่จะเป็นผู้นำต่อไป

กิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพของครูพลศึกษา

มีกิจกรรมมากมายหลายประเภทที่เป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาบุคลากรประจำการ ซึ่งในที่นี้หมายถึงครูพลศึกษา แต่ละวิธีการและกิจกรรมก็เหมาะสมกับสถานการณ์ที่แตกต่างกัน จึงนำเสนอมาในที่นี้ เช่น การประชุมพิเศษ การสัมมนา การสาธิตการสอน การอภิปราย การจัดนิทรรศการ การเยี่ยมพิเศษชั้นเรียน การบรรยาย การประชุม การประชุมปฏิบัติการ การสังเกตการสอน การทดสอบและประเมินผล การให้คำปรึกษาแนะนำ การฝึกอบรมและสัมมนา การศึกษาค้นคว้า วิจัย ทดลอง การส่งเสริมการศึกษาต่อ การส่งเสริมการเขียนบทความทางวิชาการ การเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้ การสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม การผลิต วัสดุการสอน การจัดค่ายพิเศษ การไปเยี่ยมชมโรงเรียนอื่น ๆ การจัดมุมหนังสือเฉพาะหมวดวิชา การเผยแพร่ความรู้และข่าวสาร การสันทนการร่วมกัน และการประชาสัมพันธ์บุคคลและงานในหมวดวิชา เป็นต้น แต่ในโอกาสนี้จะกล่าวภาพรวมของกิจกรรมบางกิจกรรมดังนี้ (กรมสามัญศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 1 2530 : 16-20)

1. การประชุม การประชุมเป็นกิจกรรมที่ครูส่วนใหญ่คุ้นเคยกันอยู่แล้ว เช่น การประชุมปรึกษาหารือ การประชุมชี้แจง การประชุมทางวิชาการ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การจัดประชุมของโรงเรียนส่วนใหญ่มุ่งในการชี้แจงหรือซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับแนวปฏิบัติต่าง ๆ ของโรงเรียน นอกจากนี้ยังรวมถึงการประชุมครูใหม่ ซึ่งเรียกว่า "การประชุมนิเทศ" ด้วย

2. การฝึกอบรม การฝึกอบรมหมายถึง การจัดระบบการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและทัศนคติ ใหญ่เขารับการฝึกอบรมมีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงานที่บุคคลผู้นั้นปฏิบัติ การฝึกอบรมอาจเรียกแตกต่างกันออกไป เช่น เรียกว่า การจัดอบรม การประชุมอบรม และบางครั้งก็จะเข้าใจสับสนกับการประชุม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการฝึกอบรมก็เป็นการจัดประชุมในอีกลักษณะหนึ่ง แต่จะเป็นการประชุมที่ประกอบด้วยกิจกรรมหลายอย่าง เช่น การบรรยาย การอภิปรายซักถามปัญหา การสาธิต นอกจากนี้ การฝึกอบรมมักจะเฉพาะเรื่องและใช้เวลาานกว่าการประชุมธรรมดา มีการเลือกเรื่องที่จะฝึกอบรมและเนื้อหาหรือหลักสูตรการฝึกอบรมด้วย

3. การประชุมปฏิบัติการ การประชุมปฏิบัติการมีลักษณะเช่นเกี่ยวกับการประชุมอบรม แต่เป้าหมายสำคัญนอกเหนือจากความรู้ความเข้าใจเฉพาะเรื่องแล้ว คือ ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงาน ดังนั้น ในการจัดประชุมปฏิบัติการจึงมีภาคปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เข้าประชุมการปฏิบัติการได้ลงมือปฏิบัติจริงด้วย เช่น การผลิตอุปกรณ์และเครื่องมือ การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ การทำคู่มือครู เป็นต้น

4. การจัดป๋ายนิเทศ การจัดป๋ายนิเทศเป็นสื่อกลางในการให้ข้อมูลและข่าวสาร ความรู้อีกประเภทหนึ่ง หากจัดรวมกันหลายอันในโอกาสเดียวกัน เรียกว่า การแสดงนิทรรศการ แต่ในระดับโรงเรียนหากผู้บริหารจะได้นำแนวความคิดไปใช้ก็คือ การจัดป๋ายนิเทศเฉพาะสำหรับเป็นสื่อในการแจ้งข้อมูลและข่าวสารของโรงเรียน ตลอดจนความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ทางการศึกษา ดังนั้น การจัดป๋ายนิเทศก็เป็นกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาครูเช่นกัน

5. การจัดมุมหนังสือ แนวคิดในการใช้เอกสารให้ความรู้ หรือการจัดตั้งศูนย์วิชาการหรือศูนย์รวมเอกสาร หนังสือ ตำรา และวัสดุอุปกรณ์ ทั้งหมดที่กล่าวมานี้เป็นการดำเนินงานเพื่อจุดหมายที่จะให้ครูได้มีแหล่งในการศึกษาค้นคว้าเฉพาะเพื่อ

พัฒนาวิชาชีพ การจัดการเรียนการสอนของตน ซึ่งอาจจัดที่สำนักงานศึกษาธิการ เขตสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใดก็ได้ แต่ในโรงเรียนเองก็ควรจัดห้องเฉพาะซึ่งจะใช้เป็นศูนย์รวมเอกสารต่าง ๆ เช่น คู่มือครู หลักสูตร ภาระเบียบ ตลอดจนเอกสารที่ได้จากการฝึกอบรมที่ต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่น ๆ ได้ศึกษาค้นคว้าโดยเฉพาะ ในการจัดรวบรวมเอกสารเหล่านี้อาจเรียกว่า "ห้องสมุดเฉพาะ" สำหรับครู หรือหากไม่สามารถจัดห้องพิเศษให้ได้ก็อาจจะจัดไว้มุมใดมุมหนึ่งของห้องธุรการของโรงเรียน และอาจเรียกว่า "มุมหนังสือสำหรับครู" ก็ได้

6. การให้คำปรึกษาแนะนำ ผู้นิเทศมักใช้เทคนิคการให้คำปรึกษาแนะนำหลังจากที่ทราบข้อมูลหรือปัญหาจากครู ซึ่งอาจจะให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มย่อยก็ได้ เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาและการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครู การให้คำปรึกษาแนะนำที่เป็นรายบุคคลอาจกระทำหลังจากการสังเกตชั้นเรียน หรือตามความต้องการของผู้มาปรึกษาหารือ อาจเป็นเรื่องปัญหาส่วนตัวหรือปัญหาทางวิชาชีพก็ได้ ส่วนการให้คำปรึกษาแนะนำเป็นรายกลุ่มก็ควรจะเป็นเรื่องในลักษณะดังกล่าวมาแล้ว และเป็นเรื่องที่มีผู้สนใจร่วมกันหลายฝ่าย และแน่นอนที่สุดจำนวนผู้สนใจปัญหานั้น ๆ ก็ไม่ควรจะเป็นกลุ่มใหญ่เกินไป เพราะจะไม่สะดวกในการให้คำปรึกษา จึงใช้วิธีการประชุมหรือฝึกอบรมหรือประชุมปฏิบัติการแทนมากกว่า

7. การเยี่ยมชั้นเรียน การเยี่ยมชั้นเรียนเป็นวิธีที่ผู้นิเทศพบและสังเกตการสอนของครูเป็นรายบุคคล จุดประสงค์ที่สำคัญ ๆ เพื่อ

- 7.1 สืบหาความต้องการของครู
- 7.2 กระตุ้นให้ครูปรับปรุงการสอน
- 7.3 แนะนำครู
- 7.4 ศึกษาปัญหาของครู
- 7.5 ประเมินผลการสอนของครู

การเยี่ยมชั้นเรียนเป็นวิธีการเก่าแก่และได้ผลดีมาก หากผู้นิเทศปฏิบัติถูกต้อง การเยี่ยมชั้นเรียนอาจเกิดจากการที่ผู้นิเทศวางแผนไปนิตเอง หรือเกิดจากความประสงค์ของครูก็ได้

8. การสาธิต การสาธิตคือ การแสดงวิธีการเป็นตัวอย่างให้ดู และในการสาธิตการสอนก็คือ การแสดงวิธีการจัดการเรียนการสอนให้ครูอื่น ๆ ได้ชม โดยจะให้ครูในโรงเรียนเป็นผู้สาธิตหรือเชิญวิทยากรจากภายนอกมาแสดงให้ดู ก็จะ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนของครูมากขึ้น

9. การไปเยี่ยมชมโรงเรียนอื่น การไปเยี่ยมชมโรงเรียนอื่นนี้ หากจะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การไปศึกษานอกสถานที่ หรือพาไปดูงานนั่นเอง แต่ไม่ยาก ให้เกิดความรู้สึกว่า "ครูไปเที่ยว" เลยใช้คำว่าไปเยี่ยมชมโรงเรียนอื่น เพราะกิจกรรม การไปศึกษานอกสถานที่ของครูก็ควรจะต้องเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนมากกว่า การไปศึกษานอกสถานที่ก็เป็นวิธีการนิเทศอีกวิธีหนึ่ง การศึกษานอกสถานที่หมายรวมถึง การไปเยี่ยมโรงเรียนซึ่งกันและกัน และการไปดูโรงเรียนอื่นจะทำให้ครูได้เห็นสิ่ง แปลกใหม่ หรือสภาพของโรงเรียนที่ไปเยี่ยมชมว่ามีสภาพเป็นอย่างไร ทำให้เกิดการ เปรียบเทียบถึงสภาพความเป็นอยู่ การทำงานและผลงาน ทำให้ได้แนวทางในการแก้ ปัญหาและเกิดกำลังใจในการทำงานและปรับปรุงให้ดีขึ้น การพาไปดูงานจะช่วยให้ครู มีความรู้ ความคิดและเห็นแนวทางในการปฏิบัติงานมากกว่าการแนะนำโดยคนอื่น ๆ เพราะได้พบเห็นด้วยตนเอง

10. การศึกษา ค้นคว้า วิจัย ทดลอง เพื่อหาข้อสรุปในบางเรื่อง เป็นวิธีการนิเทศอีกวิธีหนึ่งที่ผู้นิเทศและครูสามารถดำเนินการร่วมกันได้ เช่น การ ทดลองวิธีสอน วิจัยปัญหาท้องถิ่น ทดลองกิจกรรมในโรงเรียน ทดลองการใช้วัสดุอุปกรณ์ ในโรงเรียน ทดลองการใช้ขอทดสอบ ทดลองวิธีการหรือวัสดุใหม่ ๆ เป็นต้น นอกจากนี้ กิจกรรมการนิเทศในลักษณะนี้ควรจะต้องรวมถึงการส่งเสริมให้ครูได้ประดิษฐ์คิดค้นอุปกรณ์ ใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไปด้วย

11. การส่งเสริมให้ครูเขียนบทความทางวิชาการ การช่วยให้ครูมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ เป็นวัตถุประสงค์สำคัญ ดังนั้น หน้าที่ของผู้นิเทศอีกประการ หนึ่งก็คือ การส่งเสริมให้ครูรู้จักใช้เวลาว่าง เพื่อการศึกษาและสร้างเสริมสติปัญญา และความสนใจในสิ่งที่ค้างคาม การส่งเสริมให้ครูเขียนบทความทางวิชาการ เป็นวิธีการ หนึ่งที่จะส่งเสริมให้ครูเป็นผู้รักการศึกษา ค้นคว้าและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ทั้งที่ เป็นส่วนตัวและส่วนรวม

12. การส่งเสริมการศึกษาต่อ การส่งเสริมการศึกษาให้ครูได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นในระดับมหาวิทยาลัย หรือเรียนทางไปรษณีย์ เป็นวิธีการหนึ่งที่จะส่งเสริมความก้าวหน้าให้กับครูประจำการ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ไม่ควรจมองข้าม การศึกษาต่อของครูจะทำให้ครูได้เพิ่มความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในอันที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนของครูต่อไป

13. การสังเกตการสอน กิจกรรมต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น เป็นการกล่าวในลักษณะภาพรวม เพราะเป็นกิจกรรมที่โรงเรียนส่วนใหญ่มีความคุ้นเคยและได้จัดทำบ้างแล้ว แต่สำหรับกิจกรรมการสังเกตการสอน เป็นกิจกรรมที่ส่วนใหญ่โรงเรียนมิได้จัดทำ ทั้งที่เป็นกิจกรรมที่สามารถทำได้ง่ายไม่ยุ่งยาก ใช้บุคลากรเพียงครู 2 คน ก็สามารถจัดกิจกรรมนี้ได้ ครูคนหนึ่งเป็นผู้สังเกต อีกคนหนึ่งเป็นผู้ถูกสังเกต

ความเชื่อในการนิเทศ

จากการแสดงความคิดเห็นของครูจำนวนมากในสหรัฐอเมริกา สรุปได้ว่าสาเหตุที่ครูมีทัศนคติไม่ดีต่อการนิเทศมีสาเหตุมาจากเขาเห็นว่า การนิเทศการสอนนั้นเป็นศัตรูของเขา แต่เขามองว่าบทบาทลีลาและพฤติกรรมของการนิเทศการสอนของผู้นิเทศซึ่งเขาได้รับนั้นเป็นศัตรูทางวิชาชีพของเขาอย่างร้ายแรง และจากผลการศึกษาคนควาทางด้านการนิเทศการสอนก็พบว่า ครูได้วิจารณ์และให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศการสอนดังนี้ การนิเทศการสอนนั้นเป็นส่วนหนึ่งในระบบการศึกษา ซึ่งได้ฝังรากอย่างลึกซึ้งมาเป็นเวลาช้านานแล้ว แต่ไม่มีบทบาทอย่างจริงจังและแท้จริง ที่จะช่วยเหลือหรือปรับปรุงให้ชีวิตวิชาชีพครูให้ดีขึ้นเลย มันเปรียบเสมือนสิ่งหนึ่งที่ยังคั่งค้างอยู่ในระบบทางการศึกษาในปัจจุบันที่ไม่มีประโยชน์เลย (Blumberg 1974 อ้างถึงในกรมสามัญศึกษา หน่วยงานนิเทศก์ เขตการศึกษา 1 2530 : 2)

นอกจากนั้น โคแกน (Cokan 1973 อ้างถึงในกรมสามัญศึกษา หน่วยงานนิเทศก์ เขตการศึกษา 1 2530 : 2) ได้ศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศการสอน และได้สรุปผลการวิจัยเอาไว้ว่า ในทางค่านิจวิทยาการนิเทศการสอนนั้นครูจำนวนมากมีทัศนคติในทางลบ ในทางถูกข่มขู่ทางวิชาชีพต่อเขา ทำให้เขาหมกมุ่นกังวลใจและเสียขวัญในความมั่นใจต่อความสามารถในการสอนของตัวเอง

ปัญหาของครูและการนิเทศ

ครูส่วนมากไม่ชอบการนิเทศ ถึงแม้ว่าจะเป็นระเบียบหรือนโยบายที่ไ้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า จะต้องได้รับการนิเทศ ซึ่งเป็นการบังคับในวิชาที่อบรมอยู่หรือในวิชาชีพการสอนที่ตนประกอบอาชีพอยู่ ครูส่วนใหญ่จะมีทัศนคติในทางลบต่อการนิเทศ และมีความเห็นว่า การนิเทศการสอนไม่ไ้ช่วยยให้เขาไ้ปรับปรุงประสิทธิภาพในการสอนของเขาให้ดีขึ้น (นิพนธ์ ไทยพานิช 2528 อ้างถึงใน กรมสามัญศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 1 2530 : 2)

สาเหตุที่ต้องมีการพัฒนาบุคลากร

การที่ต้องมีการพัฒนาบุคลากรทั้ง ๆ ที่บุคลากรนั้นไ้ได้รับการศึกษา ฝึกอบรมมาแล้วนั้น ก็เพราะว่าในทางทฤษฎี x นั้นเชื่อว่ามนุษย์เรานั้น

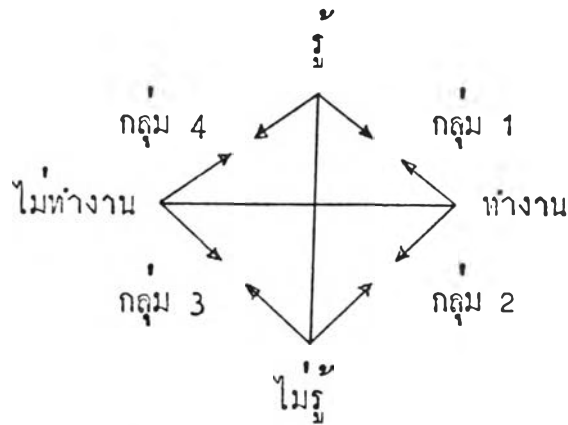
1. มีสัญชาตญาณที่จะหลีกเลี่ยงการทำงานทุกอย่างเท่าที่จะทำได้
2. เนื่องจากไม่ชอบทำงานจึงต้องมีการบังคับ หรือขู่เข็ญว่าจะลงโทษหากไม่ทำงาน
3. ชอบให้มีผู้แนะนำในการทำงาน
4. เมื่อทำงานร่วมกันมักจะฉิ่งฉียง কেনกัน

อย่างไรก็ดี ยังมีทฤษฎีอีกทฤษฎีหนึ่ง เรียกว่าทฤษฎี y ที่มองคนในแง่ที่ว่า มนุษย์นั้น

1. ชอบทำงานด้วยกำลังใจของตนเอง
2. มีความต้องการที่จะทำงานพอ ๆ กับความต้องการที่จะเล่นหรือพักผ่อน
3. มีความพอใจในผลสำเร็จของงาน
4. มักแสวงหาความรับผิดชอบเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ
5. มีความคิดริเริ่มในการแก้ปัญหา

จะเห็นได้ว่า คนเรานั้นหากแบ่งตามความรู้ความสามารถและความตั้งใจในการทำงานแล้ว สามารถแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ดังแผนภูมินี้

แผนภูมิที่ 2 แสดงความรู้ ความสามารถ และความตั้งใจในการทำงาน

ดังนั้น ภารกิจของการนี้เทศนั้นก็เพื่อ

1. พยายามทำให้คนที่ไม่รู้เรื่องราวต่าง ๆ ใ้รู้ ได้เข้าใจ เพื่อนำความรู้นั้นไปใช้ประกอบการดำเนินการต่าง ๆ ได้
2. พยายามทำให้คนที่ไม่ทำงาน หรือหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบต่าง ๆ ใ้ทำงานและมีความกระตือรือร้นที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่ตนเผชิญอยู่อย่างถูกวิธี

อย่างไรก็ดี ความพยายามดังกล่าวอาจไม่ไ้ผล คนเราไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจาก

1. การไม่ไ้ค้นหาคำตอบอย่างคอบเนื่อง
2. การไม่ไ้รับแรงเสริมจากผู้บริหาร
3. สภาพแวดล้อมไม่อำนวยความสะดวกการเปลี่ยนแปลง

หลักการเบื้องต้นของการเปลี่ยนแปลง

1. คำนึงถึงองค์ประกอบทุกด้านที่เกี่ยวข้องในการเปลี่ยนแปลงนั้น
2. ใ้ทุกคนมีส่วนร่วมเพื่อการเปลี่ยนแปลงนั้น
3. ผู้บริหารเอาใจใ้ส่คิดตามผลการดำเนินงานต่าง ๆ
4. รู้จักใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อเอาชนะพฤติกรรมต่อต้านการ

เปลี่ยนแปลงนั้น

5. ควรเปลี่ยนแปลงเฉพาะเรื่องที่ทำเป็นเท่านั้น
(กรมสามัญศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 1 2530 : 8-10)

คุณสมบัติของครูพลศึกษา

วรงค์ พิพิธชอบ (2523 : 38-47) กล่าวว่า ครูพลศึกษาต้องมีคุณลักษณะพิเศษกว่าครูอื่น ๆ และเห็นว่าส่วนที่แตกต่างกันนั้นคือ ขอบข่ายของงาน หน้าที่และความรับผิดชอบ ครูพลศึกษาที่จะสามารถปฏิบัติหน้าที่และภารกิจทางการพลศึกษาได้ดีและมีประสิทธิภาพควรจะมีลักษณะที่สำคัญดังนี้

1. เป็นผู้มีความรู้ทั้งในค่านิยมวิชาการทั่วไป วิชาครู และวิชาพลศึกษา วิชาการศึกษาทั่วไปเป็นวิชาที่จะช่วยให้ครูพลศึกษามีความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวกับการมีชีวิตอยู่ประจำวัน และการเป็นพลเมืองที่ดี สำหรับวิชาการศึกษานั้นก็ย่อมเป็นสิ่งแน่นอนที่ครูพลศึกษาจะต้องรู้เป็นอย่างดี เพราะว่าครูพลศึกษาก็คือ นักการศึกษาคนหนึ่งนั่นเอง จะช่วยให้ครูได้เข้าใจในหลักการและปรัชญาการศึกษาที่ถูกต้อง อีกหนึ่งจะช่วยให้ครูสามารถเข้าใจลักษณะและความต้องการทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคมของนักเรียนแต่ละคนในแต่ละระดับชั้นได้เป็นอย่างดี เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกกิจกรรม ประสบการณ์ วิธีการสอน สื่อการสอน วิธีการวัดและประเมินผล การพัฒนาการเรียนของนักเรียนเพื่อที่จะช่วยเหลือ ติดตาม และปรับปรุงการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้นต่อไป ส่วนในวิชาพลศึกษานั้น ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในความมุ่งหมาย ขอบข่าย ปรัชญา หลักการ วิธีการ เทคนิคและทักษะต่างๆ ในวิชาพลศึกษาได้อย่างดีและถูกต้องอย่างแท้จริง สำหรับกิจกรรมพลศึกษาต่างๆ นั้น นอกจากครูควรจะได้มีความรู้ความสามารถที่จะวิเคราะห์แยกแยะ เทคนิคและทักษะต่าง ๆ ตลอดจนระเบียบข้อบังคับและกติกากาการเล่นอย่างดีและทันกับเหตุการณ์แล้ว ครูควรจะสามารถควบคุมการเล่นหรือตัดสินการเล่นกีฬานั้นได้ด้วย

2. เป็นผู้มีความศรัทธาในวิชาชีพพลศึกษาอย่างแท้จริง การที่ครูพลศึกษาจะสามารถสอนวิชาพลศึกษาให้เป็นประโยชน์แก่นักเรียนได้อย่างแท้จริงนั้น สิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะมองข้ามไม่ได้คือ ความศรัทธาในวิชาชีพพลศึกษาที่ตนสอน ว่าเป็นวิชาที่จะเป็นประโยชน์แก่นักเรียนอย่างแท้จริง ความศรัทธาอย่างแรงกล้านี้จะเป็นแรงจูงใจที่สำคัญ

ที่จะทำให้นักผู้พลศึกษาที่มีความกระตือรือร้น และพยายามจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้รับประโยชน์จากการเรียนวิชาพลศึกษานั้น แต่ถ้าวัดครูเองไม่มีความศรัทธาในวิชาที่พลศึกษาแล้ว ก็เป็นของธรรมดาอยู่เองที่จะสอนให้คนอื่นมีความศรัทธาได้ยาก การที่จะรู้ว่าผู้ใดมีความศรัทธาในวิชาที่พลศึกษามากน้อยเพียงใดนั้น อาจจะรู้ได้จาก การกระทำหรือการปฏิบัติตนของผู้นั้น ผู้มีศรัทธาในวิชาที่พลศึกษานั้นอาจปฏิบัติในลักษณะต่อไปนี้

2.1 เป็นผู้ที่ยากรู้อยากเห็น ใฝ่หาความรู้ใหม่ในวิชาพลศึกษา เพื่อปรับปรุงตนเองให้ทันสมัยและสามารถสอนวิชาพลศึกษาให้ใคร่ครวญเสมอ และในขณะเดียวกันจะเป็นผู้มีหูตากว้างขวาง ติดตามข่าวคราวการเคลื่อนไหวต่าง ๆ รอบตัวให้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอด้วย

2.2 เป็นผู้มี ความภาคภูมิใจในวิชาพลศึกษา และมีความจงรักภักดีต่อวิชาที่พลศึกษาอยู่เสมอ ใฝ่หาการกระทำตนและปฏิบัติตนแต่ในสิ่งที่เป็นอุดมคติของวิชาที่พลศึกษาเท่านั้น เช่น ออกกำลังกายเป็นประจำทุกวัน เล่นกีฬาเพื่ออุดมคติของการกีฬา ทำตนให้เป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬา ทำตนให้เป็นผู้เล่นและผู้ดูกีฬาที่ดี ปฏิบัติตนตามระเบียบของการเล่นหรือแข่งขันโดยเคร่งครัด ละเว้นในสิ่งที่จะเป็นอันตรายต่อสุขภาพ มีบุคลิกภาพสง่าผ่าเผย แดงกายด้วยเสื้อผ้าที่สะอาดเรียบร้อย ฯลฯ การปฏิบัติตนดังกล่าวนี้ นอกจากจะเป็นการแสดงให้เห็นว่าเป็นผู้มี ความภาคภูมิใจและจงรักภักดีในวิชาที่พลศึกษาแล้ว ยังเป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่วิชาพลศึกษาอีกด้วย ฉะนั้น จึงมักมีคำกล่าวว่า ผู้ที่จะเป็นตัวแทนหรือบุคคลที่พึงประสงค์ในการที่จะสร้างภาพพจน์ให้แก่วิชาพลศึกษานั้น ก็คือครูพลศึกษา หรือผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบวิชาพลศึกษานั้นเอง

2.3 อุทิศตนเองเพื่อให้ได้มาซึ่งผลของการเรียนพลศึกษาของนักเรียนด้วยความบริสุทธิ์ใจและจริงจัง โดยพยายามหาวิธีการสอนต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือให้นักเรียนทุก ๆ คนในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้นักเรียนได้รับประโยชน์จากการเรียนตามอุดมการณ์ของวิชาพลศึกษาอย่างแท้จริง

2.4 เป็นผู้ที่กระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อวิชาที่พลศึกษาด้วยการหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อให้นำมาซึ่งหลักการและวิธีการ อันอาจเป็นแนวทางที่จะทำให้วิชาที่พลศึกษาเป็นประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติต่อไป

2.5 เป็นผู้ที่มีความสนใจในสถาบันวิชาชีพด้วยการ เป็นสมาชิก ของสถาบันวิชาชีพ สถาบันวิชาชีพที่ครูพลศึกษาควรจะเป็นสมาชิก ได้แก่ สมาคมสุขศึกษา พลศึกษาและกันทนาการแห่งประเทศไทย สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย หรือ สมาคมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานหรือวิชาการทางค่านนี้ สถาบันวิชาชีพดังกล่าวมานี้เป็น สถาบันที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันทางค่านวิชาการ ในระหว่างผู้มีอาชีพ เกี่ยวกัน เพื่อที่จะช่วยรื้อโลงวิชาชีพให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป นอกจากนี้ สถาบัน วิชาชีพยังเป็นเครื่องเชิดหน้าชูตา และเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นปึกแผ่นของวิชาชีพ พลศึกษาต่อไป

2.6 เป็นผู้ยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพพลศึกษา จรรยาบรรณ ของวิชาชีพพลศึกษานั้นก็คือ หลักการของผู้ที่มีอาชีพพลศึกษาที่จะต้องยึดถือและปฏิบัติตาม เพื่อให้ได้มาซึ่งอุดมการณ์พลศึกษานั้น ฉะนั้น ถ้าครูพลศึกษาเป็นผู้ที่มีความศรัทธาในวิชา ชีพพลศึกษาอย่างแท้จริงแล้ว ก็ควรสามารถปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพพลศึกษา โดยเคร่งครัด

3. เป็นผู้ที่มีความรู้สึกในความรักชอบสูง ชอบขายของงานพลศึกษา มีกว้างขวางมาก และงานแต่ละอย่างจะต้องมีความเกี่ยวเนื่องติดต่อกันเป็นระยะเวลา ยาวนาน มิฉะนั้นอาจจะเกิดความเสียหายหรือเป็นอันตรายต่อนักเรียนได้ ฉะนั้น ครู พลศึกษาจึงควร เป็นผู้ที่มีความรู้สึกในความรักชอบสูง มีความเป็นห่วงใยในงานและผล ที่อาจจะเกิดขึ้นต่อนักเรียนอยู่เสมอ

4. เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกระตือรือร้น ทั้งนี้เพราะวิชา พลศึกษาเป็นวิชาที่จะต้องปรับให้เข้ากับสภาพการณ์การ เรียนการสอนที่จะให้ใคร่ครวญนั้น ครูพลศึกษาจะต้องสามารถปรับวิธีการสอน วัสดุและสื่อการสอนอื่น ๆ ให้เข้ากับสภาพ การณ์ที่มีอยู่นั้น โดยเฉพาะอุปกรณ์การสอนซึ่งมีจำนวนมากมายหลายอย่าง และบางอย่าง อาจมีราคาสูงมาก โรงเรียนและนักเรียนไม่สามารถจัดหาให้มีจำนวนเพียงพอได้ ความ กระตือรือร้นและความขยันขันแข็งของครูควบคู่กับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นี้ จะช่วยให้ กิจการ เกี่ยวกับการ เรียนการสอนวิชาพลศึกษาได้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและได้ผลดี

5. เป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี มีสุขภาพสมบูรณ์ รวมทั้งการแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สะอาดถูกตองและเหมาะสมกับกาลเวลา ตลอดจน การออกกำลังกายเป็นประจำ เพื่อให้ร่างกายและจิตใจอยู่ในระดับสมรรถภาพที่สูงอยู่เสมอ ทั้งนี้เพราะว่าครูพลศึกษาทำหน้าที่คล้ายกับเป็นผู้แทนของวิชาพลศึกษา ฉะนั้น บุคลิกภาพที่ดีและการมีสุขภาพดี ซึ่งเป็นจุดหมายปลายทางอย่างหนึ่งของวิชาพลศึกษาจึงควรจะมีอยู่ในตัวครูสอนวิชาพลศึกษาคด้วย มิฉะนั้นแล้วการสอนวิชาพลศึกษาของครูก็จะเป็นไปในลักษณะที่ว่าครูสอนอย่างหนึ่ง แต่การกระทำของครูเป็นไปอีกรูปอย่างหนึ่ง การสอนของครูก็จะไม่ได้ผลเท่าที่ควร

6. เป็นผู้มีคุณธรรม มีจิตใจโอบอ้อมอารีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ทั้งนี้เพื่อจะเป็นตัวอย่างที่ดีในการสอนวิชาพลศึกษา กิจกรรมพลศึกษาต่าง ๆ จะทำให้ครูสามารถที่จะปลูกฝังคุณธรรมต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนได้อย่างมากมาย เช่น ความสามัคคี ความร่วมมือกัน การเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม การเป็นผู้นำ การเป็นผู้ตาม การรู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักอภัย การเป็นผู้เล่นที่ดี การเป็นผู้ดูที่ดี การรับผิดชอบต่อหน้าที่ การเคารพสิทธิของผู้อื่น เหล่านี้เป็นต้น ถ้าจะให้สิ่งเหล่านี้มีหรือเกิดขึ้นในตัวนักเรียนแล้ว ครูควรจะได้เป็นตัวอย่างที่ดีก่อนด้วย

7. เป็นผู้ที่รักเด็ก มีอารมณ์สนุกสนานร่าเริง ทั้งนี้เพราะว่าการสอนพลศึกษาที่จะได้ผลดีนั้น ควรเป็นไปในลักษณะที่เป็นธรรมชาติมากที่สุด ทั้งในด้านครูผู้สอนและนักเรียน กิจกรรมการสอนต่าง ๆ ควรเป็นไปอย่างกินเอง ครูสามารถปรับตัวให้เข้ากับโอกาสของความสุขสนุกสนานของกิจกรรมการเรียนต่าง ๆ ได้ถูกต้องกับกาลเวลา และในขณะเดียวกันก็มีความรักและความหวังดีในตัวนักเรียนด้วยความจริงใจ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ในปี พ.ศ. 2528 ยืน ศรีวรจันทร์ (2528 : 71) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการของครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา เกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษ พบว่า ครูภาษาอังกฤษต้องการพัฒนาความสามารถในการปรับ

หลักสูตรที่เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนจริง ต้องการพัฒนาความสามารถในเรื่องทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ในด้านการดำเนินการสอนต้องการพัฒนาในเรื่องการนำเทคนิคการสอนใหม่ ๆ มาใช้ ในด้านการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน ต้องการพัฒนาเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบทเรียน ในเรื่องรูปแบบของสถานที่ที่จะให้การพัฒนาความสามารถนั้น ต้องการเช่าอบรมจากสถานสอนภาษาขององค์การต่างประเทศ สำหรับวิทยากรที่รู้ภาษาอังกฤษต้องการคือ วิทยากรชาวต่างประเทศที่เป็นเจ้าของภาษา

ในปี พ.ศ. 2525 สมบูรณ์ มิ่งเมือง (2525 : 84) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการจัดและดำเนินการโครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการระดับปริญญาตรี วิชาเอกพลศึกษาในวิทยาลัยครู ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาในการจัดและดำเนินการโครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ ระดับปริญญาตรี วิชาเอกพลศึกษา ประสบปัญหามากในเรื่องดังต่อไปนี้ ขาดความสะดวกในการใช้อุปกรณ์เพื่อการฝึกซ้อมนอกเวลาเรียน ขาดเงินสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ขาดสถานที่ทำความสะดวกร่างกายหลังจากเรียนภาคปฏิบัติ ขาดตำราและเอกสารอ่านประกอบในวิชาภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎี ประสบปัญหามากทางด้านสถานะการเงินที่ใช้เพื่อการศึกษา เน้นทางวิชาการมากกว่ากิจกรรมที่มุ่งพัฒนาชุมชนและไม่สัมพันธ์กับการนำไปสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาคปฏิบัติน้อยไป มีปัญหามากในการเดินทางไป-กลับระหว่างฝึกอบรม และเวลาเรียนไม่ต่อเนื่องกันทำให้ความรู้ขาดตอนและสิ่งของที่เรียนไปแล้ว

ในปี พ.ศ. 2523 พัชรี ศิลปไชย (2523 : 96) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการทางด้านการนิเทศของครูพลศึกษา โรงเรียนรัฐบาล ระดับมัธยมศึกษา พบว่าด้านการเรียนการสอนต้องการให้พลศึกษานิเทศก์จัดให้มีการอบรมแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยจัดหาหรือแนะนำตำราเรียน ช่วยแนะนำวิธีสอนแบบแปลก ๆ ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์ต้องการให้ช่วยจัดหาอุปกรณ์กีฬาที่โรงเรียนขาดแคลน จัดหาวัสดุทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอน ด้านการประเมินผลต้องการให้จัดประชุม สัมมนา เพื่อเผยแพร่ความรู้ในด้านการวัดผล ประเมินผล ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ต้องการให้ยกยกระดับมาตรฐานทางกีฬาของโรงเรียน ให้คำแนะนำในการจัดการแข่งขันกีฬา และช่วยประสานงานกับฝ่ายบริหารชนิดของการนิเทศต้องการให้มีการนิเทศแบบเยี่ยมเยือน

ในปี พ.ศ. 2512 บวรณยก แสงศิริกุล (2512 : 86) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาหน้าที่และความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์ส่วนกลางในกระทรวงศึกษาธิการ สรุปได้ว่า หน้าที่ความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์ที่ปฏิบัติอยู่จริง และตามอุดมคติที่มีอยู่ในระดับความสำคัญสูงตรงกันดังนี้คือ

1. จัดประชุมสัมมนาและฝึกอบรมครูประจำการ
2. พัฒนาคู่มือครู หลักสูตร โครงการสอนและประมวลการสอน
3. ช่วยประสานงานระหว่างผู้บริหารกับฝ่ายวิชาการ
4. สำรวจปัญหาและอุปสรรคทางการนิเทศการศึกษา
5. นิเทศการใช้คู่มือครู หลักสูตร โครงการสอนและประมวลการสอน
6. นำผลการวิจัยที่นำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน
7. ตรวจสอบและนิเทศงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
8. วางโครงการการนิเทศการศึกษา
9. ทดลองค้นคว้าเทคนิควิธีสอนใหม่
10. สำรวจปัญหาและอุปสรรคทางการเรียนการสอน

ในปี พ.ศ. 2518 สุกพล สมคำนึ่ง (2518 : 72) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการของสมาชิกผู้ใช้บริการของกองส่งเสริมวิทยฐานะครู กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2518 พบว่า ในบรรดางานบริการด้านต่าง ๆ ของกองส่งเสริมวิทยฐานะครูนั้นงานอบรมครูประจำการ เป็นงานที่สมาชิกเห็นว่า เป็นประโยชน์ และได้ประสบการณ์ สมควรให้มีการอบรมต่อไป

ในปี พ.ศ. 2519 ไพจิตร สหัสร์จินดา (2519 : 98) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการของครู อาจารย์ในงานบริการของวิทยาลัยครูสกลนคร พบว่า ในด้านการอบรมครูประจำการ ครูต้องการให้เปิดการอบรมภาคฤดูร้อนทุกวิชา และยังเห็นว่า การขยายงานด้านบริการ วิชาการ ของวิทยาลัยครูสกลนครไม่สอดคล้องกับความต้องการของครู

งานวิจัยในต่างประเทศ

ในปี ค.ศ. 1981 เอเชอวาเรีย (Echevaria 1981 : 1105) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการการฝึกอบรมของครูประจำการ ตามการรับรู้ของครู และครูใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษา ของประเทศเปอร์โตริโก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสำรวจการประเมินความต้องการของครู (Teacher Needs Assessment Survey) ตัวอย่างประชากร ได้แก่ ครู 283 คน และครูใหญ่ 26 คน จากโรงเรียนประถมศึกษา 28 โรงเรียน ในประเทศเปอร์โตริโก โดยศึกษาความต้องการการฝึกอบรมของครูใน 7 ประเด็นคือ

1. การประเมินพฤติกรรมของนักเรียน
2. การเตรียมการสอน
3. การดำเนินการสอน
4. การปฏิบัติงานบริหาร
5. การสื่อความหมายและมนุษยสัมพันธ์
6. การพัฒนาทักษะส่วนบุคคล
7. การพัฒนาความเป็นตัวของตัวเองของนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่า ความเห็นในเรื่องความต้องการการฝึกอบรมตามทัศนะของครูผู้สอนและครูใหญ่ต่างกัน แต่ทั้งสองกลุ่มเห็นตรงกันในเรื่องการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นความคิดเห็น กล่าวคือ ทั้งสองกลุ่มเห็นว่า การเตรียมการสอนเป็นสิ่งที่ต้องการการอบรมมากที่สุด และรองลงมา คือเรื่องการดำเนินการสอน

ในปี ค.ศ. 1981 เฟลมมิง (Fleming 1981 : 3798) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการในการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาที่ดำเนินการสอนตามเอกศัพท โดยการสัมภาษณ์และแจกแบบสอบถามแก่ครู 174 คน และครูใหญ่ 9 คน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถที่ต้องการพัฒนามากที่สุดเป็นเรื่องมนุษยสัมพันธ์ ครูผู้สอนเป็นจำนวนมากระบุว่าต้องการพัฒนาความสามารถในเรื่องการสร้างแรงจูงใจ แต่ก็ระบุว่าเคยผ่านการศึกษอบรมในเรื่องนี้มาแล้ว ครูต้องการมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินการจัดกิจกรรมฝึกอบรม และต้องการเข้ารับการศึกษาอบรมด้วย ครูต้องการวิทยากร การฝึกอบรมจากหน่วยงานภายนอก เช่น วิทยาลัย มหาวิทยาลัย และผู้เชี่ยวชาญ

จากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ครูส่วนใหญ่ระบุว่ายังไม่ได้เข้ารับการอบรมมากเท่าที่
ต้องการ

ในปี ค.ศ. 1984 เคอร์ (Kerr 1984 : 2329) ได้ทำการวิจัยเรื่อง
ความต้องการการพัฒนาความสามารถในวิชาชีพการสอน ตามการรับรู้ของอาจารย์ใน
วิทยาลัยกฎหมายที่เลือกสรรแล้ว โดยการแจกแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นของ
อาจารย์ จำนวน 426 คน ที่ทำการสอนอยู่ในมหาวิทยาลัยกฎหมาย ที่ได้รับการรับรอง
วิทยฐานะจากสมาคมเนติบัณฑิตอเมริกา จากรัฐอินเดียนา โอไฮโอ และเคนตักกี ได้รับ
แบบสอบถามกลับคืนมา ร้อยละ 68.80 ผลการวิจัยปรากฏว่า ความสามารถที่ต้องการ
พัฒนามากที่สุดคือ การสร้างแรงจูงใจ ความสามารถที่ต้องการพัฒนาอันดับรองลงไป
ได้แก่ วิธีการสอนแบบต่าง ๆ กิจกรรมทางวิชาการ การเขียนและการพิมพ์ ผลงานทาง
วิชาการ ส่วนวิธีพัฒนาความสามารถที่ต้องการ ได้แก่ การสัมมนาภายในมหาวิทยาลัย
การสัมมนาภายนอกมหาวิทยาลัย การประชุมปฏิบัติการ

ในปี ค.ศ. 1983 ทอทเทน (Totten 1983 : 1297) ได้ทำการวิจัย
การวิเคราะห์ความต้องการการฝึกอบรมของครูประจำการ ในระดับมิดเดิลเกรด ตาม
การรับรู้ของครูและผู้บริหาร โดยการสำรวจความคิดเห็นจากครูและผู้บริหารโรงเรียน
ต่าง ๆ จำนวน 21 โรงเรียน ในรัฐอริโซนา ผลการวิจัยพบว่า ครูชายและผู้บริหาร
เห็นพ้องกันว่า ความสามารถในการสอนที่สำคัญที่ต้องการพัฒนา ได้แก่ เรื่องเทคนิคการ
สร้างแรงจูงใจ การสอนตามเอกัตภาพ การใช้คอมพิวเตอร์ในโรงเรียน วิธีการพัฒนา
ความสามารถ คือ การสัมมนา การนิเทศการสอนแบบคลีนิก การประชุมปฏิบัติการ
สังเกตการสอนจากโรงเรียนอื่น และการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง เมื่อจัดตามกลุ่มอายุแล้ว
พบว่า กลุ่มผู้มีอายุ 40 ปีลงมา เห็นว่า ความสามารถในการสอนที่สำคัญ ได้แก่ เทคนิค
การสร้างแรงจูงใจ การสอนตามเอกัตภาพ จิตวิทยาวัยก่อนวัยรุ่น และการประเมินผล
มาตรฐานนักเรียน